

Skorna stannar i hallen

Berättelse

I många svenska hem tar man av sig skorna direkt vid dörren. Du kommer in i hallen och ställer skorna där. Sedan går du in i resten av hemmet i strumporna. Många har också ett par tofflor inne.

Varför gör man så? Det är inte en lag. Ingen blir straffad om man har skorna på sig. Men det är en vanlig vana i många hem.

Skälet är oftast praktiskt. I Sverige är det kallt och blött en stor del av året. Ute finns snö, vatten, grus och lera. Allt detta fastnar under skorna. Om man går in med skorna blir golvet smutsigt och vått. När man tar av sig skorna håller man golvet rent och torrt.

Hur gör man som gäst? När du kommer hem till någon är det vanligt att ta av sig skorna i hallen. Du kan också fråga värden: "Ska jag ta av mig skorna?" Då vet du säkert.

Det här varierar mellan olika hem. I vissa hem tar alla av sig skorna. I andra hem spelar det ingen roll. På en fest tar några med sig fina skor att byta till inne. Men i många hem är det enkelt: skorna stannar i hallen.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
hall	det första rummet när man kommer in genom dörren
tofflor	mjuka, lätta skor som man har inomhus
vana	något man gör ofta, nästan utan att tänka
lag	en regel som gäller alla i landet
straffa	ge någon ett straff för något fel
praktisk	bra och smart i vardagen
grus	små stenar på marken eller på vägen
lera	blöt, brun jord som fastnar lätt
värd	personen som bjuder hem dig till sitt hem
variera	vara olika på olika ställen eller olika gånger

Läsförståelsefrågor

1. Var ställer man oftast skorna i ett svenskt hem?
 1. I köket vid bordet.
 2. Strax innanför entrén.
 3. Ute på gården.
2. Varför tar många av sig skorna inne?
 1. För att slippa få in smuts och väta på golvet.
 2. För att det är förbjudet att ha skor.
 3. För att skorna ska bli torra.
3. Stämmer påståendena med texten? Svara **ja**, **nej** eller **det står inte i texten**.
 1. Det finns en lag som säger att man måste ta av sig skorna.
 2. Många har tofflor att ha på sig inomhus.
 3. Svenskar tar oftare av sig skorna än folk i grannländerna.
4. Vad kan du säga till värden om du är osäker? Svara med egna ord.
5. Varför blir golvet smutsigt om man går in med skorna på vintern? Svara med egna ord.

Facit

1. 1. Strax innanför entrén.
2. 1. För att slippa få in smuts och väta på golvet.
3. 1. nej (det är ingen lag, bara en vana) b) ja c) det står inte i texten (texten jämför inte med andra länder)
4. Exempel på svar: Man kan fråga "Ska jag ta av mig skorna?" så att man vet vad värden vill.
5. Exempel på svar: Ute finns snö, vatten, grus och lera. Det fastnar under skorna och följer med in på golvet.

Bedöm öppna svar efter innehåll, inte efter exakt formulering.

FÖR LÄRAREN

Konkret vardagskod med hög praktisk nytta för nyanlända. Texten övar ord om hem och hall (hall, tofflor, golv) och markerar tydligt skillnaden mellan en vana och en lag. Fråga 3a och 3c testar att eleven inte gissar utifrån enskilda ord. Tema: oskrivna sociala koder. Låt eleverna jämföra med hur man gör hemma hos dem.

Diskussionsfrågor

- Tar man av sig skorna inomhus där du kommer ifrån? Berätta hur ni gör.
- Vad gör du om du är osäker när du kommer hem till någon ny?
- Tycker du att det är skönt eller jobbigt att ta av sig skorna i hallen? Varför?
- **Skriv (4 meningar):** Beskriv vad du gör när du kommer hem till din egen bostad. Tar du av dig skorna? Var ställer du dem? Vad har du på fötterna inne?

Källor och faktagranskning

- Forskning & Framsteg – När vi fick lära oss ta av oss skorna (om vanans framväxt på 1930-talet): <https://fof.se/artikel/2007/6/nar-vi-fick-lara-oss-ta-av-oss-skorna/>
- Institutet för språk och folkminnen (Isof) – Vad är en tradition?: <https://www.isof.se/folkminnen/kunskapsbanker-och-webbutställningar/lar-dig-mer-om-traditioner/vad-ar-en-tradition>
- Scandinavia Facts – Why Do Swedes Take Off Their Shoes? (om klimat, hygien och hemtrevnad): <https://scandinaviafacts.com/why-do-swedes-take-off-their-shoes/>
- The Newbie Guide to Sweden – Why do Swedes take off their shoes at the front door?: <https://www.thenewbieguide.se/why-do-swedes-take-off-their-shoes-at-the-front-door/>

Faktagranskad i juni 2026. Nyckelfakta: I många svenska hem tar man av sig skorna direkt innanför ytterdörren, i hallen. Det är en oskriven social vana, inte en lag eller en regel. Bakgrunden är till stor del praktisk: snö, väta, slask, grus, vägsalt och lera under stora delar av året gör att man vill hålla golven rena och torra. Som gäst är det vanligt att ta av sig skorna eller att fråga värden, och många har strumpor eller tofflor inne. Vid fester och fina tillfällen tar vissa med sig ett par finskor att byta till inomhus. Historiskt växte vanan fram under framför allt 1930-40-talen, kopplad till modernare bostäder med hall/garderob och till tidens hygien- och folkhälsokampanjer (källa: Forskning & Framsteg). VIKTIGT/VARIATION: vanan varierar mellan hem och tillfällen. Texterna skriver därför genomgående "i många hem" och "det är vanligt", aldrig "svenskar gör alltid". Vanan är inte unik för Sverige – den finns även i andra länder, särskilt med kallt och blött klimat – och bör inte framställas som helt typiskt svensk.

Berättelser om svenskar · läromedel för svenska som andraspråk. Skapat inom Läromedelsprojektet. Senast uppdaterad 2026-06-25.